

Op zoek naar kamsalamanders bij het Moergat

In het kader van 'Zoek een soort' op de RAVON-website heb ik via de kaartmodule het 10x10km-hok 90-380 geselecteerd om te onderzoeken of de kamsalamander hier nog voorkomt. De laatste waarnemingen waren in 2005 gedaan bij het Moergat nabij Schijf. Voor het onderzoek zijn zes wateren geïnventariseerd: het water bij het Moergat (water 1), drie poelen van Staatsbosbeheer (water 2-4) en twee poelen van Natuurmonumenten (water 5-6), zie kaart.

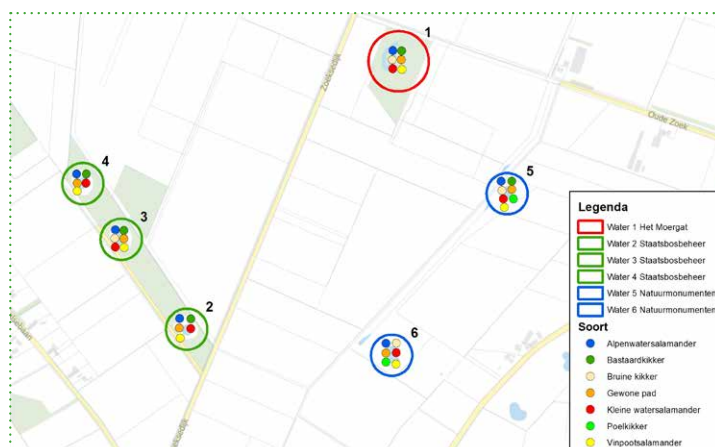
Dean met zijn in SBB-poel water 2 gevangen amfibieën.

Onderzochte wateren

Het Moergat bestaat uit één grotere waterpartij, een bospoel en enkele sloten. Er is vooral gefocust op de grote waterpartij, omdat de andere wateren grotendeels in de schaduw liggen, weinig vegetatie bevatten en later in het jaar kunnen droogvallen. Ook de grote waterpartij is deels beschaduwed en bevatte weinig oever- en onderwatervegetatie. Alleen bij het moerasachtige deel zijn de oevers wat glooier; verder zijn ze vooral steil. De poelen van Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten zien er anders uit: dit zijn ronde, zonbeschenen poelen met onderwatervegetatie en glooiende oevers.

Methode van inventariseren

Er zijn verschillende methoden gebruikt: 's nachts zoeken met een zaklamp, zoeken naar eitjes, bemonstering met een schepnet en met twee soorten fuiken: een zelf van een plastic bak gemaakte 'Dewsbury newt trap' (hierna bakfuiken) en rechthoekige (kreeft)fuiken (netfuiken). Tussen de bezoeken bij het Moergat, de poelen van Staatsbosbeheer en de poelen van Natuurmonumenten is al het nodige materiaal gedesinfecteerd volgens het hygiëneprotocol om verspreiding van ziekten te voorkomen. In 2023 zijn water 1 t/m 4 onderzocht met zaklamp en water 1, 5 en 6 met schepnet. Bij water 1 is ook gezocht naar eitjes. In 2024 is bemonsterd met bakfuiken en in 2025 met bakfuiken én netfuiken. Fuiken waren duidelijk het meest effectief bij water 1. De netfuiken gaven meestal de beste

Kaart met wateren en aangetroffen soorten.

Water 1 bij het Moergat. (Foto: Dean Withagen)

resultaten en zijn bovendien lichter en makkelijker te plaatsen en controleren.

Aangetroffen soorten

Tijdens de inventarisaties zijn de Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, poelkikker en de vinpootsalamander waargenomen. De kamsalamander is niet gevonden. Op basis van de geleverde inspanning wordt verwacht dat de kamsalamander waarschijnlijk niet meer aanwezig is bij het Moergat. Het water oogt ook matig geschikt en bevat bovendien vis (tiendoornige stekelbaars). Ook het landbiotoop is beperkt: het water ligt in een bosschage, met daar omheen vooral akkers en weilanden.

Mogelijke verbetermaatregelen

Het Moergat kan geschikter worden gemaakt voor amfibieën door een deel van de opgaande vegetatie direct rond het water te verwijderen. Zo komt er meer zonlicht op het water, waardoor het sneller opwarmt en wat de groei van onderwatervegetatie kan stimuleren. Voor water 5 en 6 geldt dat verbetering mogelijk is door watercrassula te bestrijden. Daarbij zijn maatregelen nodig om verdere verspreiding naar andere wateren te voorkomen.

Dean Withagen